

Kmeti, delavci in obrtniki!
 Naj bodo naroda vedeli!

Letna vsota stroškov: 1000000
 za leto leta 1927 —
 za pol leta " 1927 —
 za kvartala " 1927 —
 za leto leta 1927 —

Trgovci po listih. — Pismanje upravljanje naj se prikaže stroški in odgornosti. — Informativna pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Veseli do vstave vsa naša debla in marljivosti!

Sebečisti se ne vesela. — Plača in taji se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Katedralni ulici št. 7. — Telefon let. št. 2000. — Naklada pol. poštni listn. št. 14.000.

Kmetijski praznik na Krškem polju, dne 15. avgusta 1927.

Program praznika:

1. Slavnostne skupine konjenikov, narodnih noš, peš in na okrašenih vozovih, se zbirajo in urede do 12. ure v drevoredu pri farni cerkvi v Krškem.
2. Ob 1. uri popoldne krene sprevod z godbo na čelu na Krško polje skozi Leskovec.
3. Ob 2. uri pop. javno manifestacijsko zborovanje kmetijskega ljudstva na Krškem polju. Govori tov. Pucelj in več govornikov HSS.
4. Ob 4. uri popoldne otvoritev velike konjske dirke, katere se udeležijo skoro vsi konjerejci Dolenjske pod vodstvom načelnika konjerejskega odseka tov. Zupančič-a iz Rakovnika.

Po končani dirki

velika kmetijska veselica s petjem in plesom.

Sodeluje prvovrstna godba na pihala, tamburaški in pevski zbori.

Na veseljenem prostoru bo preskrbljeno za topla in mrzla jedila in izborna domača vina.

Vstopnina na dirko in veseljeni prostor pet dinarjev.

Izvoščki bodo po ugodni ceni na razpolago na kolodvoru in v Krškem, ter bodo vozili na Krško polje.

Polovična vožnja zaprosena.

G. dr. Korošec v Kranju.

V ponedeljek 1. avgusta je imel g. dr. Korošec v Kranju javen shod in ker je vzel s seboj tudi mnogo časnika, poročevalcev ljubljanskih, zagrebških in beograjskih listov, je sigurno pripisoval temu shodu večjo važnost in je gotovo želel, da se te njegove besede daleč čujejo. Treba torej, da jih čujemo tudi mi in da o njih premišljujemo.

V početku je — glasom časopisnih vesti — rekel, da je sklenil pakt prijateljstva s predsednikom sedanje vlade zato, da bodo v Sloveniji svobodne volitve. »Nočemo vračati zlo za zlo« — je rekel — »ampak z dobroto. Tako se spodobi poštenih in krščanskih strank.« — Predvsem moram konstatirati, da tak izgovor za »pakt prijateljstva« z gospodom Vukičevićem ni posebno velik poklon sedanji vladi, kajti to znači, da bi sedanja vlada brez »pakta prijateljstva« z gospodom Korošcem postopala v Sloveniji tako, kakor drugod in da bi bili sedanji vladi neljubi protikandidati zapisani, od žandarjev preganjani in kamenjani, kakor v Macedoniji. Toda to poglavje naj gospoda »paktanta« razčistita sama med seboj! Nas zanima le to, če g. Korošec resnično želi svobodne volitve. Ali so mu znana pisma g. dekana Plantarića v Trebnjem o »edino krščanski stranki« in moji

osebi? Ali so mu znani nastopi različnih kaplanov, kakor žužemberškega in drugih na naših shodih? In ali hoče to preprečiti, da bodo volitve res svobodne kakor »se spodobi poštenih krščanskih stranki«?

Poleg gorenjega vzroka pa je navedel še dva razloga, zakaj je sklenil »pakt prijateljstva«. Prvi so zunanje politični, a drugi notranje politični razlogi. Zlasti pravi, da mora zaradi Italije sklepati »pakt prijateljstva«. Naj takoj povem, da je ta najbolj bosa. Sedanje volitve se ne vrše radi vnanjega položaja, nego zaradi našega notranjega, v prvi vrsti zaradi boleznih in gnilobe v srbskih strankah. Volitve so vprašanje na narod. Narodov odgovor pa ima urediti naše notranje odnose. Vsi in vsaki pakti med posameznimi strankami ali še bolje voditelji pa samo poskušajo prejudicirati narodovo voljo. Nepovoljni naši notranji odnosi pa nas slabe tudi na zunaj. Kdor torej ovira normalno razčiščevanje naših notranjih razmer in to razčiščevanje forsira v gotovem pravcu — v tem slučaju pakta prijateljstva z Vukičevićem srbijansko hegemonističnem duhu in proti Hrvatom in Slovencem, ta nas tudi na zunaj ne pojačava. Gospodu Korošcu mora biti znano, da se bo nas g. Mussolini najbolj bal,

kadar bomo vsi trije bratje, kakor Srbi tako tudi Hrvatje in Slovenci enako zadovoljni v skupni hiši. Podpirati pa tudi naprej g. Vukičevića, ko se ne ve še niti to, kaj bo srbski in hrvaški narod odgovoril g. Vukičeviću, se pravi izdelavati drugi rogelj na Vukičevićevih kleščah, s katerimi naj najprej stisne hrvaški narod, pa tudi vse neljube srbske opozicionalce. Za tako politiko se je dal nekajkrat vporabljeni g. Pribičević s svojim Žerjavovim priveskom, toda zgodovina je menda že tudi g. Korošca naučila, da taka politika vedno skrahira. Še posebna tragika pa je v tem, da se je g. Korošec zoper tako politiko boril dolgo vrsto let, dokler ni omahnil.

Notranje politični razlog, zakaj hoče v vlado pa je na kratko ta, da »hoče iz vlade ven služiti in koristiti našemu narodu pa tudi vsej državi.« To je preprosto dovelj in ni navel nič dokazov, kakor pri zunanje - političnih vzrokih. Zato bi g. doktorja tu vprašal samo to, zakaj ne gre v vlado takoj in ne šele po volitvah. Če govori tako sigurno o svojem vladanju po volitvah in jemlje s tem na sebe vso odgovornost za sedanjo vlado že sedaj v volilni borbi, zakaj ne izkoristi tudi dobrih strani vladanja? Ali ne ve, da je izročil z glasovanjem za proračun sedanji samo srbski vladi na uporabo enajst in pol milijard

dinarjev iz letošnjega budžeta in poldrugo milijardo dinarjev ameriškega posojila. In ali ne vé, da zaradi tega njegovega politično nepremišljenega koraka od vseh trinajst milijard dinarjev v Slovenijo letos nič ne prihaja ali pa tako sramotno nizke vsote za stvarne izdatke, da je takorekoč v Sloveniji nastopilo sedem gladnih let? Vsega tega g. dr. Korošec ne vidi in ne spregleda, nego mirno deklamira po svojih shodih, kako bo po volitvah šel v vlado in kako bo »iz vlade ven koristil svojemu narodu.« Med tem bo pa vseh trinajst milijard državne denarja že potrošeno.

Kakor pa danes stoje stvari, kakor je razpoloženje med srbskim seljakom, kakor in kar čujemo iz ust g. Davidovića ali Uzunovića ali celo samega Voje Marinkovića, je moral uvideti celo g. Korošec, da bodo lojtrice g. Vukičevića mnogo mnogo prekratke, da bi dosegel po njih do okenca. Je torej to večno renomiranje z bodočo vlado samo pozivanje na medvedovo kožo in demoraliziranje slovenske politike, saj se narod pri volitvah ne bori za pakte pojedinih politikov, nego za pravico, boriti se za svojo politiko povsod in z vsakim.

Resnično interesanten pa je pasus, ko pravi g. dr. Korošec sledeče: »Mi smo širokogrudni dovelj, da moremo izjaviti, da ponujamo v trenutku, ko stojimo na pragu v vlado, vsem slovenskim strankam

božje premirje, treuga Dei, da se ne bomo kadarkoli bo kdo od nas na vladi, drug drugega preganjali, ampak podpirali vse stanovce itd. Rad priznam, da so te besede tudi resnično lepe in če se bo g. Korošec po njih ravnal in jih znal uveljaviti v svoji stranki, da bomo tudi spremenili dosedanje slabe mišljenja, ki je imamo o njegovi stranki. **Mi smo to stališče vedno zastopali in se po njem tudi ravnali. Ko je zadnja Pašičeva vlada 1925. leta o volitvah preganjala Koroščeve ljudi, sem teh krivic največ popravil jaz s pomočjo Štefana Radića. Zahvalna pisma preganjanih gospodov so dokaz za to trditev in če se g. dr. Korošec potruji malo v Lašče do mene, jih lahko prečita. Za celo popoldne jih bo!**

A kaj je delal on v vladi »za časa desettedenskega bivanja z hašo stranko in njenimi pristaši«. Tovariši: Vedrnjak, Stoklas, Švikaršič, Bende in drugi so morali takoj na cesto. Sancin v penzjon, dr. Lončar na razpoložanje, Marušič, Prepeluh in drugi s svojih mest, okr. cestni odbori v nedelavnost, živinozdravniki na Hrvatsko itd. **Celo od mene nakazano in od glavne kontrole odobreno podpora neki zadrugi v znesku 26.000 Din so obustavili, ko so mislili, da bodo prizadeli samo naše pristaše, a so polovico svojih. In to cela dva meseca po mojem rešenju! Srbijanci imajo časih prav grde metode v političnih bojih, a meni so zatrjevali, da kaj takega ne pomnijo!**

Ali hoče g. Korošec to popraviti? Ali hoče popraviti zlasti tistim, ki so bili njegovim ljudem ne samo pravični nego celo naklonjeni. Izjavljam, da bi mogel verovati v resničnost njegovih ponudb samo, če vidim dejanja, če vidim korekture gorenjega zla.

Ne vem odkod ta stalna nesreča pri g. Korošču, da dosledno v vsakem govoru zagreši tudi po eno nedostojnost. To je bil slučaj pred zaupniki z »utihotapljenjem paragrafa 82« in potem tisto zavijanje kakor da smo krivi mi in demokraciji, a v Kranju, da je »samo Radić izključen iz vlade«. V čegavo ime pa g. dr. Korošec to govori? Kdo

od merodajnih činiteljev ga je v to pooblastil? In kdo more njemu sploh dati takšne informacije?

Zakaj pa imamo volitve? Kogar bo narod postavil in pooblastil, ta bo vladal! Ali zato g. Korošec ne občuti, kako je ne samo mizeren po svoji dosedanji sedemletni politiki, nego tudi smešen v takem prokovanju?! Poznam nekoliko duhovce, s katerimi zadnje čase fraternizira g. Korošec in zato poznam tudi njihov apetit, kaj bi vse hoteli in želeli. Toda kako? To je tisto! Prijatelj Radić bo dobil najmanj štirikrat toliko poslancev, kakor g. Korošec, če ne bi bilo »pakta« in nasilja, pa najmanj osemkrat. Zato naj g. Korošca tov. Radić nič ne briga, razven kolikor se mu ga je treba bati! Kakšen mizeren greh je nalezl od svojih »paktiranih« šepetalec g. Korošec, naj ga spomni sledeči dogodek:

Na Dunaju je živel mogočen cesarski predsednik vlade in ta je imel cesarskega namestnika, ki se je pisal grof Kielmannsegg. In ti mogočni gospodje so še mogočnejše nego g. Korošec v Kranju, dopovedovali Dunajčanom, da Luegger ne bo nikoli župan na Dunaju, pa makar če ga stokrat izvolijo. A Dunajčani so znali boljše od grofa Kielmannsegga, kaj je narodova volja. Pa so izvolili prvič Lueggerja za župana in cesarski namestnik ga — ni potrdil. Izvolili drugič in — ga ni potrdil. Izvolili v tretjič in — ga ni potrdil. Izvolili četrtič in — ga je moral potrditi. Mimogrede bodi omenjeno, da je bil takrat mladi g. dr. Korošec na strani dunajskega ljudstva in dr. Lueggerja, danes pa je na žalost slovenskega naroda, pa tudi na njegovo škodo na strani grofa Kielmannsegga. Ko pa so ob letošnjem najtežjem času Dunajčani vzdihovali in si želeli nazaj Lueggerjeve čase, se ni nihče spomnil grofa Kielmannsegga. Tako bo tudi z g. Vukičevićem in Koroščevim paktom, hrvatski narod pa bo tudi 11. septembra dokazal, da hoče biti zbran v svoji kmečki stranki in na svoji zemlji svoj gospod in da ga od tega ne odvrne ne g. Korošec, kakor ga ni mogel g. Pribičević z Žerjavovim priveskom.

Ivan Pucelj.

Na delo in zmagali bomo!

Kmetje, obrtniki in delavci, Vi vsi, kateri plačujete davke do zadnjega vinarja, Vi vsi, ki Vam za davke prodajajo živino in orodje, Vi, kateri se mučite in stradate, ki hodite nagi in bosí, kateri gledate kako Vam otroci umirajo in končno vsi Vi, ki se zavedate, da od Vašega težkega dela in znoja živi pešičica kapitalistov in oderuhov, Vi mučeniki z brezmejnimi trpljenjem, ne smete več sedeti prekrižanih rok, ne smete več molčati in trpeti, ne smete se pustiti tudi to pot preslepiti in oslepariti od plačanih agitatorjev od odpadnikov in drugih, ne dajte se prestrašiti, ampak stopite na plan in zakričite: **dovolj je tega! Kmetje in**

delavci skupaj, kmetško ljudstvo na plan!

Vzemite svojo usodo sami v svoje roke in nastopite složno kot en mož in oddajte svoj glas svoji Slovenski kmetški stranki, ki ima na Kranjskem

prvo skrinjico,

a na Štajerskem

drugo skrinjico.

Dosedaj Vas je klerikalna in demokratska gospoda z Vašimi kroglicami tepla, tlačila, odirala in ubijala, od sedaj pa bodo ti glasovi služili za osvobodjenje tlačanih in izkoriščanih.

Vsa moč je v Vaših rokah in v enem dnevu razbijete kapitalistič-

ne meščanske stranke, ako se zavedate svoje moči, svojih pravie in svoje veljave ter 11. septembra glasujete za Slov. kmetško stranko. Kmetške množice, ki so bile kruto prevarane od klerikalne stranke, strme in gledajo, kako se jih prodaja v sužnost radikalom. Dne 11. septembra bodo vzdignile svoj glas in preprečile krvjdo kupčijo.

Slovenska žerjavščina se zvija v zadnjih krčih in je tudi noben odpadnik ne reši gotove smrti.

Kmet, obrtnik in delavec 11. septembra udari in rešen, osvobojen si.

Izmučeno kmetško ljudstvo vas kliče!

Slovenska kmetška stranka se ne obrača samo na vse svoje organi-

zirane člane, ampak na vse slovensko kmečko ljudstvo, v prvi vrsti pa na one kmetške reveže, ki najhuje trpe. Obrača se na kmetško mladino, ki še ni zastrupljena in okužena od meščanskih kapitalističnih strank, obrača se na kmetške žene, ki dele isto težko usodo in se mučijo noč in dan, da oblečejo in nahranijo svojo družino, obrača se na vso ono pošteno inteligenco in šolano gospodo, ki se zaveda, da je njihov napredek in blagostanje odvisno samo od napredka in blagostanja kmetškega ljudstva, da stopijo v vrste Slovenske kmetške stranke in da vsi skupaj izvojujemo 11. septembra osvobodjenje vsega kmetškega ljudstva in zmago kmetškega naroda. — Ivan Ažman, kmet.

Resnica o „frontah“ in „blokkih“.

Za novo leto smo obljubili, da bomo vedno razlagali vsakokratno položaj tako, kakršen je, brez zavijanja, brez potvarjenja in brez olepševanja. Naše mnenje je, da ima tudi kmet pravico izvedeti to, kar je res.

Zadnje tedne se je kar naenkrat raznesla po deželi govorica o nekkih »frontah« »blokkih«. Prej je bil cele mesece pred temi oslarijami mir, sedaj pa se je kar enkrat zopet zaslislalo staro riganje, ki se je začelo še v Avstriji, pa ga še danes noče biti konec. Naša dolžnost je, da ljudem pojasnimo položaj tako, »a bodo natančno vedeli, kdo to bedarijo zopet širi, zakaj jo širi in zakaj so te staroavstrijske »fronte« največja zanjka za kmečke vratove.

Kdor živi na deželi, ta vé, da so se začele vesti o novi »napredni fronti« širiti iz vrst samostojnih demokratov ali žerjavovcev. Ti ljudje hodijo okoli in pripovedujejo, kako neumno da je to, da se vsi, ki so proti klerikalcem, ne združijo, kajti če bi se združili, pa bi dobili lahko toliko in toliko mandatov in klerikalci bi bili pritisnjeni ob zid.

Že beseda »mandat« pove skoro vse! Ta beseda pomeni, da šari z »naprednim blokom« najbolj tista pokvarjena gospoda, ki se ji hoče mandatov s pomočjo kmečkih in delavskih glasov!

Da bodo pa kmetje položaj še bolj razumeli, jim hočemo pojasniti še sedanji položaj v Beogradu, ker šele iz tega položaja se da natančno razumeti tudi položaj pri nas doma.

SDS na tleh.

Položaj v Beogradu je danes tak, da samostojni demokrati niso že več mesecev v vladi (in kakor kaže, tudi zlepa ne bodo). Dr. Žerjav je obsojen, da mora jesti grenki kruh opozicije že cele mesece, ž njim vred pa tudi pristaši njegove stranke v Sloveniji. Tega položaja pa dr. Žerjav in njegova stranka ne morejo trajno vzdržati.

Povedati hočemo tudi to, zakaj Žerjav in njegovi pristaši tega položaja ne morejo vzdržati. Treba je

pregledati, katerim krogom pripadajo Žerjavovi pristaši in stvar nam bo takoj jasna.

Kaj so demokrati?

Med samostojnimi demokrati se nahaja veliko število šolanih ljudi (takozvane »inteligence«, ki pa navadno ni »inteligentna«, ampak v političnih ozirih zabita kot noč). Slovenski šolani ljudje so pa večinoma reveži, ker v Sloveniji nimamo bogatih rodbin. Ti ljudje so prisiljeni, če hočejo živeti, da iščejo kruha in zaslužka v državnih službah. Kdor pa hoče v državni službi napredovati, t. j. priti do boljše plače, mora iti več ali manj z vlado, drugače ni nič. Ker je pa lačen želodec hud gospod, je razumljivo, da šolani ljudje, ki so Žerjavovi pristaši, silijo Žerjava v vlado, ker se jim drugače ne izplača biti pristašem stranke, ki ne more nikomur pomagati do kruha oziroma do napredovanja. Zaradi velikega števila svojih uradniških pristašev je torej Žerjav prisiljen, da tišči v vlado, kar more, kajti če ne pride kmalu v vlado, obstoji nevarnost, da ga bodo njegovi uradniki zapustili in odšli v radikale, ki so na vladi. Želodec je namreč hud gospod!

Kapitalisti.

Druga skupina ljudi, ki se nahaja v Žerjavovem taboru, so veliki podjetniki, veliki trgovci, razni obrtniki. Ne samo po mestih, tudi oni po deželi. Tudi ti ljudje imajo velik interes na tem, da bi bili samostojni demokrati v vladi. Ti ljudje imajo opraviti z vsemi mogočimi javnim zadevami in ni vseeno zanje, kadar padajo v Beogradu odločitve, ali je njihova stranka na vladi ali pa v opoziciji! Če je njihova stranka na vladi, se da marsikaj doseči, in če se kaj doseže, so podjetniške in trgovske denarnice tudi bolj na široko odprte za volne strankarske fonde, če pa se nič ne doseže, ostanejo kase zaprte! Tako ni samo pri nas, ampak po vsem svetu! Ali mislite, da je n. pr. Trboveljski družbi res kaj za kakšno »naprednost«? Za take tepce naj vendar nihče preka-

njenih in z vsemj žavbami nama-
zanih trboveljskih gospodov ne
smatra! Pač pa se brigajo trbo-
veljski gospodje za to, ali bo na
uvoz konkurenčnega premoga vi-
soka ali nizka carina! Če bo stran-
ka, ki jo oni podpirajo, dosegla vi-
soke carine na tuje blago in s tem
omogočila tudi visoko ceno njho-
vega premoga doma in s tem zopet
visoke dobičke, ne bodo umazani
in bodo za kakšne volitve radi kaj
dali — sicer pa nič! Tako je pri-
bližno z vsemi podjetniki in zato
mora dr. Žerjav tiščati vlado, da bi
obdržal podjetnike v svoji stranki.
Če bo namreč predolgo v opoziciji,
mu bodo podjetniki ušli, ker libe-
ralni podjetniki ne bodo dolgo gle-
dali, kako klerikalni podjetniki je-
do, oni pa stradajo! Z »napredni-
mi« ali kakšnimi drugimi »načeli«
se delavec ob sobotah ne da plača-
ti, ampak samo z denarjem. To je
bil tudi vzrok, da je takrat, ko smo
bili mi na vladi, mnogo podjetni-
kov tiščalo tudi v našo kmečko
stranko, češ, sedaj je tukaj profit
in »kšeft«...

Tretja skupina, ki se nahaja v
Žerjavovi stranki, so ubogi zape-
ljani kmetje. O teh nočemo govo-
riti. Mi jih samo obžalujemo, ker
ne vidijo, da pomagajo sami svo-
jemu stanu zadrževati okoli vratu
»napredno« vrv, kakor zadržuje-
jo sami sebi okoli vratu »klerikal-
no« vrv.

Obupen položaj.

*Položaj je torej jasen: Če dr. Žer-
jav ne pride kmalu v vlado, ga bo-
do začeli zapuščati uradniki, pod-
jetniki in kmetje in strankarska
blagajna bo kmalu prazna.*

V vlado se pa ne pride tako lah-
ko. Kdor hoče po parlamentarnih
principih v vlado, mora imeti nek-
aj ljudi za seboj, po navadi veči-
no. Te pa dr. Žerjav sam nima.

Da bi pa mogel v Beo-
gradu vseeno reči, da on
nima dosti manj za se-
boj kakor klerikalci, se
je spomnil naenkrat, da
bi bilo dobro nastopati
v Beogradu pod firmo
naprednega bloka, če-
gar vodja bi bil seveda
on!

Če bi se mu ta špekulacija ob-
nesla, bi on morebiti le zlezal v
vlado, kjer bi mogel zadostiti ne-
številnim željam svojih uradnikov
in podjetnikov in tako utrditi ne-
napredni blok, ampak svojo
stranko, sebi pa zagotovil mi-
nistrski stolec!

Kakor hitro pa bi bil on na vlad-
i, je tako gotovo kot je enkrat ena
— ena, da bi prav hitro zasukal bič
ne samo nad klerikalci, ampak tu-
di nad socialisti in radičevci in
nad vse, ki bi mu pomagali na
vrh!

Tak je položaj z »naprednim
blokom« in prav nič drugačen.

Kakršni demokrati, taki klerikalci.

Kar pa smo povedali tukaj o sa-
mostojnih demokrati in o njho-
vih špekulacijah z vlado, velja v
prenesenem pomenu v polni meri
tudi za dr. Korošca in njegove kle-

rikalce. SLS je namreč sestavljena
iz ravno takih elementov kakor
SDS. Mi se pa s takozvano »na-
prednostjo« ne damo farbat! »Na-
prednost« vera je v nevarnosti
in kar je še podobnih šlagerjev,
to so besede za staroverske tepe.
Mi ne gremo v boj proti politiki
SLS v znamenju neke »napredno-
sti«, ampak zato, ker hoče-
mo doseči zmago kmečke
misli! Naš cilj gre za tem, da se
kmet osamosvoji in osvobodi od ti-
ste nesrečne komande še bolj ne-
srečne liberalne in pokvarjene go-
spode, ne pa za tem, da se kmeta
zopet vrže v znak »naprednosti«
ali pa v znak »klerikalstva« v ne-
nasitno žrelo njegovih izkorišče-
valcev in krvososov.

Kaj pa je naprednost?

Ni dandanes znak »naprednosti«
to, če kdo hodi v nedeljo k maši ali
ne, ali pa če hodi k spovedi ali ne,
ali pa če pri povzdigovanju pok-
lekne in se prekriža ali ne. Taka
»naprednost« je znak »kompletne
trotuloze, kakoršne je zmožna le še
takozvana »polinteligenca«, a še ta
samo v Sloveniji.

Metode političnega boja.

Vsak ve, da je v politiki malo
sentimentalnosti. Kdor ni z nami,
je proti nam. Boj je boj in tenko-
čutnost niti ni na mestu.

Toda vprašanje je, kaka sred-
stva se uporablja v dosegu cilja.
Pošten človek, kakor tudi poštena
stranka tudi tukaj ne sme iti preko
najprimitivnejših zahtev morale.
Tudi politični boj naj bo odkrit in
pošten.

Ena stranka je v Sloveniji, ki se
ne sramuje najogabnejšega načina
političnega boja, samo če misli, da
bo po tem še tako slabem načinu
prišla do uspeha, ni ga sredstva, ki
ga ta stranka ne bi uporabila in če
je še tako nizko.

To je Samostojna demo- kratska stranka.

Že pred dvema letoma se je slo-
venska javnost zgražala, ko je sli-
šala, da je pismeni dogovor in čast-
no besedo, dano kandidatu radi-
kalne stranke dr. Ravniharju v
Ljubljani na najciničnejši način
požrla. Vsak pošten človek drži
svojo besedo in dogovor in tudi
stranka jo je dolžna. Dajanje ob-
ljub s skrito mislijo, da se jih ne
bo izpolnilo, je čisto navadno za-
varanje in navadna goljufija, kaz-
njiva po kazenskemu zakonu. Kaz-
nen, ki jo pri posameznikih izre-
če in izvrši sodišče, naj v javnem
življenju izreče ljudska sodba!

Drugi način, ki se ga poslužuje,
že ponovno SDS, da vara volilce,
je tatvina imena nasprotnih strank.

Že ob zadnjih državnoborskih
volitvah je SDS tako tatvino imena
samostojni kmetijski stranki stori-
la, ko je vzela enega dosedanjih
pristašev ter agitirala zanj kot
predstavnik stranke, ki jo je za-
pustil.

Mi pa razumemo pod »napred-
nostjo« nekaj povsem drugega: Za
nas je »naprednost« ne-
izprosen boj proti vsem
izkoriščevalcem kmeta
in delavca, brez ozira
na to, ali hodijo v cer-
kev ali pa ne! Mi hočemo,
da jara gospoda ne bo kmetom ko-
mandirala, ampak kmetje bodo od-
ločevali nad pokvarjenci. Na-
predni blok« je za nas kmečko-
delavski blok«, ki ga snujemo
po vsi državi, in kdor je za tak na-
predni blok, s tem bomo tudi lahko
govorili pošteno besedo. Liberalni
in klerikalni starokopitneži, ki so
50 let modernega življenja pre-
spali, naj pa napravijo svoj blok,
kakor ga hočejo.

To povedati smo smatrali za svo-
jo dolžnost in zato smo povedali.
Kdor ne razume »naprednosti« ta-
ko, kakor jo je treba razumeti dan-
danes, naj pa mirne duše gre med
starino. Mi gremo naprej, ne nazaj!

Pomnite! Pralni prašek
Ženska Hvala ima 50 odstotkov
Schichtovega mila.

Poskrbeli bomo, da bodo dovolj-
no znane tudi drugod. In poskrbeli
bomo pri naših zaveznikih, po vseh
naših močeh, da stranka, ki take
metode političnega boja uporablja,
ne bo prišla v nobeno kombinacijo,
ki bi jo dovedla do oblasti. Ko bo
nastopil dan, bodo obsojeni tudi za-
govorniki in podporniki take ne-
moralne politične metode!

Tako je prav.

Gg. dr. Stane Rape in prof. An-
ton Jug sta nam poslala sledeča
popravka:

Ni res, da bi se bil jaz v nedeljo,
dne 31. julija 1927 pripeljal skup-
no z g. ravnateljem Jugom na Ra-
ko in tudi ni res, da bi bil na Ra-
ki doživel velik polom, in da bi
bil kdo o naju rekel, da oni nas ne
poznajo, mi pa njih ne, marveč je
nasprotno res, prvič, da jaz tega
dne g. ravnatelja Juga sploh nisem
videl, in drugič, da sem se tega dne
nahajal na sestanku zaupnikov SDS
na Zidanem mostu in na shodu dr.
Gosarja v Loki pri Zidanem mostu,
dogodka na Raki pa sploh ni bilo.
— Z odličnim spoštovanjem: Dr.
Rape, tajnik SDS.

Ni resnično, da sem se v nedeljo,
dne 31. julija 1927 pripeljal na Re-
ko, niti na Rako, ni resnica, da bi
jaz tam imel napovedan shod ali
sestane in ni resnica, da bi se bil
takšen sestane vršil, zato tudi ni
resnica, da sem doživel na Raki
polom in da bi mi bil predsednik
organizacije SKS prevzel besedo
in da so nato kmetje odšli, — mar-
več je nasprotno res, da jaz tega
dne sploh nisem bil na Raki, pač
pa sem imel v Krškem, na Leskov-
cu in pri Sv. Duhu sestanke s po-
vabljenimi zaupniki SDS. — Z od-
ličnim spoštovanjem: Ravnatelj
Anton Jug.

Mi ta popravka priobčujemo, čeprav ne
odgovarjata točno določbam tiskovnega
zakona. Končno besedo pa imajo kmetje
na Raki.

Zakaj oznanjuje dr. Koro- šec »božji mir«?

Mogočnost dr. Korošca narašča
od dne do dne, odkar je sklenil z
Vukičevićem »pakt prijateljstva«.
Narašča pa tudi njegova predrzna
zvitost. Na shodih veže fraze in far-
ba ljudi, ki malo mislijo. To je po-
izkušal tudi na shodu v Kranju.
Mogočno je obetal, da se bodo vr-
šile volitve v največji svobodi, ka-
kor da bi bila ta svoboda odvisna
od njega. Seveda je pri tem vzel v
zaščito tudi svojega »prijatelja« Vu-
kičevića. Pa sta se oba opekla. Zdaj
je tega piskanja o volilni svobodi
konec. Poslanec Smodej je bil pri-
ča v finančnem odboru, ko je na-
stal strahovit ropot od zastopnikov
vseh strank proti tistim, ki trdijo,
da se svoboda ne krši. Dr. Korošec
je tedaj v Kranju nekaj trdil in obe-
tal, kar ni resnica.

Nadalje je izjavil dr. Korošec v
Kranju, da bo SLS pri volitvah mir-
na in je ponujal »božje premirje«
vsem slovenskim strankam za čas

**Na
Kranjskem
je za
državnozborske
volitve
11. septembra
naša skrinjica
1. prva 1.**

volitev. Kako je bila ta stranka pri zadnjih volitvah mirna, vemo dobro. In kako je po volitvah zlasti na pristaše »Kmetijske stranke« delala nasilja, o tem bi lahko govorili dr. Lončar in drugi preganjanci. Rane še niso zaceljene! »Mi smo širokogrudni«, je rekel dr. Korošec v Kranju. Da, širokogrudni so, ko delajo krivice poštenim strankam in ko delajo v svoji vladni uslužnosti velike napake ljudstvu v škodo. Sedaj, ko se boje ljudske sodbe, bi pa radi imeli mir, tako, da bi jih nihče ne napadal, ne sedaj ob volitvah in ne potem, če pridejo v vlado. Ali bi bilo to lepo! Lahko bi potem, če pridejo v vlado, mesarili po svoje. Kmetom se gode ob sedanji gospodarski krizi strašne krivice, še večje kakor drugim stanovom. Zato ravno kmetje sedaj ne smejo in ne morejo molčati, ampak z vso močjo morajo nastopiti proti tistim, ki hočejo vse druge nakrmiti, samo kmete izstradati. Kmetje niso ovce, da bi molče šli v mesnico. Z gnusom odklanjajo kmetje hinavsko ponudbo o »božjem miru«, ker to ni mir božji, ampak Judežev poljub. Če pridejo naši na shode Koroščeve stranke, naj mirno vprašajo: »Ali so to tisti radikalni, zoper katere ste pred kratkim na naših shodih tako bobnali?« Ne pozabi naj se na glasoviti paragraf 82., za katerega so klerikalni ministri trikrat glasovali. Tudi medklic: »Kaj pa Trboveljska, škof in Korošec?« bi širokogrudne gospode spravil ob sapo. To so hude reči, ki se pa morajo izčistiti, da pride potem mir božji.

Izjava.

V sredo, dne 3. t. m. sem imel čast, da me je obiskal g. Urek iz Globokega s tremi gospodi od celjske SDS. Urek je takoj razvil svojo agitacijo ter povedal, da je samo on pravi kandidat leta 1920 ustanovljene SKS, češ, da Novačan, Prepeluh, Pucelj itd. kandidirajo na novi listi, ki da je Radičeva. Ko sem g. Ureku očital, da je bil pri oblastnih volitvah izvoljen od ravno tiste stranke, kakor je takrat kandidiral Novačan in drugi, mi je Urek rekel, da ne, ampak da je takrat kandidiral kot stari samostojnež. Odgovoril sem mu, da tako lahko govori s kako staro ženico, ne pa z menoj.

Nato sem mu poklical v spomin, kako je na Krškem polju ob Radičevem govoru na vso moč ploskal Radiču in mu »Zivijo« klical. Tudi to je hotel g. Urek utajiti, pa ni mogel, ker sem jaz takrat poleg njega

stal in videl njegovo početje in slišal njegov glas.

Ko je videl g. Urek, da z mano ne opravi ničesar, jo je nejevoljen odkuril s svojimi demokraskimi asistenti, seveda z avtom, toda veliko hitreje, nego je prišel.

Zato prosim in rotim vse dobro misleče in poštene kmetijske volilce: »Ne nasedajte Urekovim vabam, zakaj on ni več pristaš SKS, pač pa je pristaš gospodarske demokraskie stranke, s katero ho pomagal po nas kmetih udrihati! Omenjam še in trdim s svojim podpisom, da je v pogovoru z mano neki demokraski gospod izjavil dobesedno: »Ne gre se toliko za Ureka, nam gre le za to, da rešimo dr. Pivka.«

Blaž Jesenek, kmet.

Občinske volitve.

Občinske volitve v ljubljanski okolici:

Iška vas: SKS 5, SLS 2, Gospodarska 2 odbornika.

Borovnica: Združena gospodarska (SKS) 13, SLS 7, Delavci 3 in SDS 2 odbornika.

Dobrunje: SKS 5, SLS 16, Socijalisti 4 odbornike.

Dol: SKS 5, SLS 7, Delavci 3, Krščanski delavci 2 odbornika.

Horjul: SKS 4, SLS 12, Stanovnik 1 odbornik.

Iška Loka: SKS 6, SLS 1 odbornika.

Lipljene: SKS 4, SLS 3 odbornike.

Log: SKS in delavci 7, SLS 2 odbornika.

Pijava gorica: SKS 7 odbornikov.

Polhovgradec: SKS 7, SLS 10 odbornikov.

Preserje: SKS 11, SLS 14 odbornikov.

Ig: SKS 11, SLS 14 odbornikov.

Želmlje: SKS 16, SLS 1 odbornik.

Sijajen napredek Slov. kmetijske stranke pri teh občinskih volitvah je dokaz, da se je kmetijsko ljudstvo že skoro popolnoma osvobodilo vpliva meščanskih kapitalističnih strank, tako da je SDS brez sledu izginila, a SLS kljub silnemu verskemu in cerkvenemu nasilju strahovito nazadovala. Žal, da so bile v nekaterih občinah naše kandidatne liste razveljavljene, sicer bi se še bolj pokazal napredek politično zavednega kmečkenga ljudstva.

Krška vas. Občinske volitve so se vršile v nedeljo 31. julija. Izid volitev je za našo Slovensko kmetijsko stranko razveseljivo in nad vse sijajno. — Kajti napredek je za našo stranko tako velik, da smo ga komaj pričakovali. Kmetijska misel vztrajno prodira v še tako močne trdnjave SLS in kmalu bo zelena naša zastava vihrala po vseh slovenskih občinah. Glasov so dobile: Lista SKS 72 glasov in 5 odbornikov, gospodarska lista 56 glasov in 4 odbornike, lista malih posestnikov in obrtnikov 83 in 6 odbornikov, lista SLS 242 glasov in 18 odbornikov. Naša stranka ima v sedanjem obč. odboru 9 odborni-

kov, 6 jih je neopredeljenih, a SLS jih ima 18. Klerikalci so imeli do sedaj vseh 33 odbornikov. Od zadnjih volitev so nazadovali od 718 na 242 glasov.

Borovnica. 28-letna klerikalna trnjava v Borovnici na celi črti padla pri nedeljskih občinskih volitvah. Glasovalo je 377 volilcev. SDS 30 glasov, 2 odbornika. Združena gospodarska SKS 188 glasov, 13 odbornikov. SLS 108 glasov, 7 odbornikov. Delavci 51 glasov, 3 odborniki.

Log pri Brezovici. Nedeljske občinske volitve so prinesle listini SLS pri nas popoln poraz, dobili so izmed 143 volilcev 36 glasov in le dva odbornika. Gospodarska lista (t. j. združeni delavci in naši) pa 107 glasov in sedem odbornikov. Za tako sijajen uspeh se imamo v prvi vrsti zahvaliti belim agitatorskim listkom, ki so prišli iz brezovškega župnišča izpod peresa č. g. dekana, ki se baje nič ne meša v politiko.

Velika izbora raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. se dobi po nizkih cenah pri I. G. N. ŽARGI, Ljubljana.

Razlika je programatična.

Vsako ve, da so pri nas kmetje in delavci v ogromni (90%) večini in vendar nimajo svoje kmečkodelavske vlade, temveč najbolj reakcionarno meščansko vlado, ki prehaja bolj in bolj v odkrito diktaturo. V neki mali meri je temu kriva nezavednost kmetov in delavcev, v veliki meri pa toliko prehlajena obstoječa demokracija, ki se vé prilagoditi vsakim razmeram in nastopi v skrajni sili s takozvanimi »obznanami«, ki imajo za posledico razpust njih parlamentarne delegacije, kakor vseh strankinih organizacij. Mnogokrat je s tako obznanano spojeno še preganjanje voditeljev (Radič zaprt). Plačana druhal jih lahko spravi ob življenje (strašna smrt Stambolijskega) ne da bi za to dajala računa komurkoli. V najboljših slučajih, ki so stalno na dnevnem redu, finansirajo stranke s tako »demokracijo« razkole. Taka demokracija pa ne more in ne sme biti demokracija delovnega ljudstva, ker je, kakor vidimo, naperjena proti delovnemu ljudstvu kot večini. Od slovenskih strank je naši SDS ta demokracija zelo na srečo. SDS je v tistem trenutku, ko je najhujše terorizirala večino slovenskega naroda, branila tako demokracijo in se sklicevala na principe te »demokracije«. Tako je bilo, kadarkoli se je priklopala do oblasti. Naravno, da je pri tem trpela tudi SLS. Zato je tem bolj čudno, da se je sedaj postavila tudi SLS na stran Vukičeviča, in hoče uveljaviti svojo moč na isti »demokratičen« način. Vukičevič nima nikogar za seboj, to se je jasno videlo v finančnem odboru, kjer so mu člani lastne stranke izglasovali nezaupnico. Radi demokracije, ki dovoljuje, da manjšina vlada nad večino in da jo celo terorizira, je treba postaviti demokracijo večine. Tu morata biti dve

**Na
Štajerskem
je za
državnozborske
volitve
11. septembra
naša skrinjica
2. druga 2.**

fronti. Med izkoriščanci in izkoriščevalci ne more biti enakosti in je ni. Izbojevati demokracijo večine bo sicer težko, ker imajo denar v rokah kapitalisti, ki tvorijo svojo fronto z od njih financiranimi meščanskimi strankami proti kmetom in delavcem. Pri tem jim služi še uskoška gospoda, ki jo potrebujejo za štafažo, da s tem izbrišejo programatično razliko in da jim v nevarnem stanju izposlujejo premirje, če je le mogoče. — Delavec in kmet sta za demokracijo dela in za demokracijo večine delovnega ljudstva, in v tem znamenju homo bojevali boj.

Ivan Kreft ml.

Kušarjev lim.

Naš bivši pristaš Jakob Kušar (najnovejši borec za vrste demokratske) se je predrznil mnogim našim tovarišem, med drugimi tudi meni, poslati vabilo, da se mu pridružimo in pomagamo zanesti spor med vrste naših vztrajnih borcev za izvojevanje »Stare pravde«. Čudim se, da je mogla slovenska kmečka mati roditi sina, ki se je do zadnjega časa zavedal svoje življenske naloge, a kar naenkrat je pljunil na vse, kar ga veže s svojim kmetijskim stanom in zavednim kmetijskim ponosom, ter se udingal stranki, ki je vse prej kakor kmetijska.

Pod mojo častjo kot zavednega pristaša kmetijske misli je, da bi njemu osebno odgovorjal na tak nizkoten ferman. V svojo stanovsko dolžnost si pa štejem, da vse naše idealne tovariše opozorim na neidealni čin tega lažiidealnega pobornika kmetijske misli na demokratski listi.

Prejel sem, kakor najbrže tudi drugi naši tovariši, ponatis »Jutrovega« članka »Slovenskim podeželskim volilcem« in pa osebni dopis z naslovom »Dragi tovariš«, kar pa odklanjam, s podpisom Kušarjev. Na ponatis »Jutrovega« članka, kjer so podpisani trije dvomljivi idealni borci, niti ne reagiram, ker je prazen, puhel in brez vsakega jedra, kar je našim pristašem, kateri so ga čitali, itak znano, kateri ga pa niso, jim pa ni treba biti žal.

Na osebni dopis Kušarjev, naslovljen »Našim tovarišem«, pa ne Kušarju, temveč našim tovarišem, nekaj pojasnila. Kdor ga bere, takoi vidi, kdo išče sebe, ali Pucelj ali Kušar. Pucelj se je našel, brez da bi se sam iskal. Kušar se pa išče sam, iščejo ga demokratje, pa ga vsi skupaj ne bodo našli med

izvoljenimi. Kušar pravi, da mora s sodelovanjem z demokrati napraviti konec norčevanju s kmetom, ne zaveda se pa, da ga demokratje vlečejo in da je ravno on predmet tega norčevanja. Kušar trdi, da so stranko prodali. Ne pove pa nič, kdol Morda bo pa le on vedel povedati, kdo jo je prodal, za kakšno ceno in kdo se je pustil kupiti in od koga? Med drugim trdi, da naše stranke ni več. Rad verjamem, da njegove stranke ni več, ker ena oseba še ni stranka. Klic po »Stari pravdi« bo pa moral Kušar v svoji novi tovarišiji že pozabiti, ker tam ni razumevanja za take stvari.

V nadaljnjem sanja Kušar o nekem »uporu« v naši stranki. Je upor v naši stranki in sicer odločen in neizprosni upor proti vsem izdajalcem našega idealnega kmečkega programa. Na čelu tega upora pa neomajno stoji naš požrtvovalni tovariš Pucelj, radi katerega je od same zavisti ves zelen Kušar. Vsak zaveden pristaš kmečke misli, ki pozna Puceljevo pošteno delo, njegovo izredno politično sposobnost, njegovo žilavo vztrajnost in nesebičnost, se je na Kušarjev dopis moral le pomilovalno nasmehiniti. V pojasnilo in opozorilo našim tovarišem naj bo, da naša vođa Kušarju mlina gnala ne bo. Povejte mu povsod, kjer se prikaže, da naj išče glasove pri demokratih, katerim se je udinjal. Ne pustimo se motiti od odpadnikov kmečke misli, temveč vsi s podvojeno silo na delo, da bo naš neomadeževani zeleni prapor dne 11. septembra ponosno in zmagoslavno zavihral.

Albin Koman,
kmet.

Shodi in prireditve.

Shodi Slovenske Kmet-ske Stranke:

V nedeljo, dne 14. avgusta v Št. Pavlu v Sav. dolini, po prvem opravilu v gostilni Vedenik. — V Ljubnem ob 12. uri v gostilni Podpečan. — V Št. Petru v Sav. dolini ob 6. uri popoldne v gostilni Šribar. V ponedeljek na praznik Vel. Gospe shod po prvem opravilu v Novi cerkvi v gostilni župana Lešnika. Popoldne v Mestinju ob 3. uri v gostilni Smeh in zvečer v Pristavi v gostilni Vehovar ob 6. uri. — Na vseh teh shodih govorijo tov. Novačan in drugi.

Shodi v Belikrajini v nedeljo, dne 14. avgusta. — Dragatuš, ob pol 8. uri dopoldne pri tov. Štefaniču. — Vinica, ob 11. uri dop. pri Maliču. — Na obeh shodih govori tov. Ivan Pucelj, voditelj slovenskega kmečkega pokreta.

V Semiču v ponedeljek dne 15. avgusta po prvi maši.

Iz seje

okrajnega odbora SKS za ljubljansko okolico.

Dne 3. avg. se je vršila seja okr. odbora SKS za Ljubljano - okolico. Na seji so bile zastopane prav vse

krajevne organizacije po svojih zaupnikih. Sejo je vodil tov. Albin Koman, ki je po lepem pozdravu podal besedo tov. Pucelju. Po njegovem jasnem, izčrpnem in stvarnem poročilu se je razvila stvarna in možata debata o vseh važnih vprašanjih. Pri tej priliki se je tudi zgnjusom in prezirom tako temeljito obsodilo odpadništvo Kušarja, kakor morejo to napraviti edino le možje, ki se zavedajo v polni meri zgodovinskega pomena Slovenske kmečke stranke za naše kmečko ljudstvo in za ves naš narod. — Storjeni so bili važni sklepi in enodušno sprejeta sledeča resolucija:

Okrajni odbor SKS za ljubljansko okolico odobrava povsem dosedanje neumorno delo tov. Pucelja za gospodarski in kulturni napredek našega kmečkega ljudstva in mu izraža tudi za bodoče neomajno in popolno zaupanje.

Okrajni odbor vzema na znanje izstop Kušarja iz okr. org. SKS in njegov pristop k demokratom.

Poziva vse kremenite, značajne in zavedne pristaše Slovenske kmečke stranke, da zastavijo ves svoj vpliv za čim veličastnejšo zmago kmečke misli na dan 11. septembra t. l.

Razne politične vesti

Naši shodi. Po vsej Sloveniji se pridno dela za kmečko idejo. Prirredili smo že nebroj shodov in sestankov. Vsi shodi in sestanki dokazujejo krepek porast kmečkih vrst. Tudi občinske volitve dokazujejo nazadovanje SLS in napredovanje SKS. Utise iz posameznih shodov ne priobčujemo v listu, ker ne maramo nobenih baharij, ampak nam je le za resno delo.

Izjava g. Drofenika. Našemu tov. Mahenu je napisal g. Drofenik o poslančevanju g. Ureka na poseben listek, ki je na razpolago v našem uredništvu, sledeče besede: »Urek je poslal Drofeniku v Beograd iz Rogaške Slatine z vinom polito karto z besedilom, kako se dobro imamo, Ti norec pa garaš v tej vročini. Par dni za tem je pa Drofenika telegrafično zaprosil, da mu je dvignil in doposlal trimesečne dnevnicke, ker je bil prekomoden,

da bi prišel sam v Beograd. Urek je bil cela tri leta komaj 30 dni v Beogradu kljub temu, da smo ga naredili za podpredsednika parlamenta, za kar je še posebej vlekel preko 2000 Din mesečno.«

Prinašamo to izjavo g. Drofenika, bivšega poslanskega tovariša g. Ureka, z vsemi slovničnimi napakami. Urek in Drofenik sta bila oba poslancā bivše samostojne kmečke stranke, oba gromovnika, oba brez sreče, zakaj danes je g. Drofenik radikal, Urek pa rešuje vprašanje »stare pravde« na demokratski listi kot kandidat bankirske gospode v celjskem in brežiškem okraju.

G. Kušar razpošilja našim pristašem neke letake, v katerih jim dopoveduje, da je že od leta 1921 prepričan, da je samo dr. Žerjav pravi zastopnik kmečke politike. Tovariš Pucelj pa je pravzaprav to, kar drugi mislijo o dr. Žerjavu. — G. Kušar, tega vam pa vendar ne verjamemo, kakšno pa je bilo takrat vaše prepričanje, ko ste se ponujali klerikalcem in zahtevali od njih poslanski mandat? To boste gotovo povedali v od SDS izdajanem »Kmečkemu glasniku«.

Na naslov g. Jakoba Kušarja. — Prihodnjič bomo objavili odgovor naših krajevnih organizacij na Dolenjskem na njegovo vabilo, ki ga je razposlal po deželi našim pristašem pod naslovom: »Dragi tovariši!« Upamo, da bo zadostovalo.

Kako je g. Urek kot bivši poslanec izpolnjeval in izvrševal poslansko dolžnost, najbolj dokazuje zapisnik seje poslanskega kluba SKS z dne 9. junija 1922, na kateri se je storil soglasen sklep, da strankino načelstvo pozove posl. Ureka, da mandat položi, ker že več kot pol leta ne izvršuje poslanskih dolžnosti.

Kako je bil g. Urek priden in marljiv kot bivši poslanec, najbolje dokazuje dejstvo, da se je od 77 klubovih sej udeležil samo 31 sej, kakor je razvidno iz tozadavnega zapisnika, na katerih se je sklepało o korakih in nastopanju naših poslancev v velevažnih kmečkih vprašanjih.

Na štajerskem posnemajo klerikalci radikalpolicijske metode. Na štajerskem poizvedujejo orožniki o naših shodih in sestankih po va-

seh in posameznih hišah. Seveda se godi to na višje povelje. Očividno hoče biti klerikalni veliki župan v Mariboru dober učenec bivšega velikega župana Pirkmajerja. Tako sta n. pr. prišla dva orožnika z nasajenimi bajoneti v hišo namestnika našega kandidata tov. Simona Toplaka v Št. Lovrencu v Slov. goricah in hotela vedeti, kdaj je bil pri njem politični sestanek in kdo se ga je udeležil. Tov. Toplak je seve povedal, da je hiša njegova in da ima pravico priti v njegov dom vsakdo, ki ga on povabi, ker je to njegova pravica kot gospodarja. Klerikalci so prav takšni kot policaj-radikalci v južni Srbiji, kjer sedaj naše kmete srbska gospoda, zavezniki naše tetke SLS, zapira.

Vsi za Radića oddani glasovi so izgubljeni, je rekel oče Korošec v Kranju. Res je in mi se s tem vsi strinjamo s pristavkom, da so vsi glasovi, oddani za Radića, izgubljeni za Korošca.

Klerikalci se boje naših govornikov. Preteklo nedeljo so sklicali klerikalci svoj shod v Št. Lovrencu v Slov. goricah. Na ta shod so prišli kar štirje klerikalni govorniki in sicer bivši minister Vesenjak, urednik »Slov. Gospodarja« Golec in klerikalna oblastna poslanca Čuš in Kovačič. Ko smo za to zaznali, je istočasno ravno tja sklicala svoj shod tudi naša stranka. Tov. Prepeluh in minister Vesenjak sta se nato pogodila, da bomo zborovali skupaj, da čuje ljudstvo oba zvona. Dogovorjeno je bilo, da bo govoril najprej g. Vesenjak, takoj za njim pa tov. Prepeluh. Vesenjak je govoril nato celo uro. Kadar je hotel le preveč udariti resnici v obraz, ga je takoj tov. Prepeluh ustavil in ga »popravil. Tako je n. pr. g. Vesenjak trdil, da je tov. Pucelj odpravil iz kmetijskih šol krščanski nauk. Takoj ga je tov. Prepeluh ustavil in to laž razkrinkal. Tudi ga je spomnil tov. Prepeluh na avtonomijo, ker je g. Vesenjak govoril samo o »samoupravi« in trdil, da je avtonomija že dosežena. Neverjetno, kaj vse morajo požreti klerikalni volilci! Tudi ga je tov. Prepeluh spomnil na 42 milijonov za črnogorske prince. G. Vesenjak je trdil, da bi nastali krvavi pulti in morda celo vojna z Italijo, ako bi oni ne gla-

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom.

sovali za teh 42 milijonov. Tovariš Prepeluh je takoj pojasnil, da bivše črnogorske dinastije ni odstavila in razlastila naša sedanja država, ampak še bivša črnogorska narodna skupščina v Podgorici leta 1918, ki je bila povsem suverena. O regulaciji Pesnice in Drave bivši poslanec ptujskega okraja g. Vesenjajk ni vedel nič povedati. Ko je g. Vesenjajk končno nehal, se je oglasil za besedo tov. Prepeluh. Vsi štirje klerikalni govorniki pa so se menda zbal, da bi ljudstvo ne slišalo resnice in predsednik shoda mu besede ni hotel dati. Ko je tov. Prepeluh kljub temu začel govoriti, je šest do sedem kričačev začelo neznansko vpiti in nek človek, znan kot nasilnik, je skočil na oder z namenom, da se tov. Prepeluha dejansko loti. Tov. Prepeluh je to opazil in se obrnil k njemu, pripravljen na odpor. Napadalec se je hitro premislil. Nastal je splošen krik in vreščanje, kajti tudi naši trdni možje, videči, da klerikalci ne drže dane besede, so bili zelo razburjeni. Tov. Prepeluh jim je zaklical, da jih je lahko sram tega, ker se boje razpravljati mirno z uma svitlim mečem, ampak hočejo izzvati pretep. G. Vesenjajk je bil v očitvidni zadregi. Da se izognejo pretepu, so naši mirni, trezni in ugledni možje s tov. Prepeluhom raje zapustili zborovališče. Značilno je, da je med govorom g. Vesenjajka ugledna kmetka žena zaklicala klerikalcem: »Naj živi tov. Prepeluh«, kar je klerikalno gospodo spravilo v precejšno zadrego, nas pa v veselje.

Izjava prvaka SLS. Pred kratkim je izjavil eden izmed prvakov SLS, da se močno giblje SKS v krškem, novomeškem in črnomaljskem okraju ter pripomnil, da bo treba močne protiofenzive v teh okrajih. Nekaj dni nato je bila sklicana duhovščina novomeškega okraja v Novo mesto, da ji sam dr. Korošec da navodila, kako naj nastopajo, da zatro kmetki pokret. Kaj so so sklenili in kako bodo nastopali, to bodo pokazali prihodnji dnevi. Vse pristaše pa prosimo, da nam poročajo, če bi se kje hotela izrabljati sv. vera v politične svrhe, dan, kraj in ime onega duhovnika, ki bi se tako daleč izpozabil, da bi zlorabil vero. Te točne podatke bomo rabili za dokaz takrat, ko bo SLS svečano izjavila, da sv. vere ni vlačila v politično borbo.

Vprašanje iz brežiškega okraja. Vprašate nas, da vam sporočimo, če je Urek res pristopil k demo-

kratom? Naš odgovor se glasi: Pogledajte kandidatno listo SDS, nosilec dr. Pivko, pa se boste prepričali, da na tej listi kandidira tudi gospod Urek. Kaj je tisti, ki kandidira na demokratiški listi? Na to vprašanje odgovorite sami.

Samo korajže je treba. Naš kmečki pokret povsod jako lepo napreduje. To vidimo iz rezultatov občinskih volitev, kjer povsod pridobivamo. Dobili bi pa še več, če bi se mnogi ljudje ne bali. Eni se boje župnika, drugi kakšnega magnata, kateremu so dolžni, tretji zopet okrajnega glavarja ali župana ali pa davkarja. Ta strah pa je popolnoma prazen in odveč. Mi pravimo: Neodvisnemu kmetu nihče nič ne more in zato je vsak tak strah prazen in v današnjih razmerah naravnost greh! Le pogumno in korajžno na plan in zmagati mora naša stvar!

Žerjavova demokratiška stranka prične izdajati nov list »Kmetki glasnik« pod firmo »samostojnih« kmetov Kušarja in Ureka. List bo izdajal dr. Žerjav samo za časa volilne borbe do 11. septembra, da bi vjel še kakega kaliña od SKS. Tudi g. Drofeniku so izdajali l. 192 esdeesarji za edanje volitve mali listič »Severna Straža«, ki pa vendarle ni prinesel mandata njemu, ampak dr. Pivku, kakor je tudi pri teh volitvah ves »Napredni blok« samo zato tu, da reši Žerjavov in dr. Pivkov mandat. Po 11. septembru bo spoznal to tudi g. Jakob Kušar in Urek.

Volilna farbarija. Dr. Korošec je imel v najnovejšem času več shodov, kjer je mnogo govoril o raznih izpremembah, ki nas čakajo. Predvsem je govoril o reviziji ustave, ki bo prinesla Slovincem avtonomijo. Te njegove besede so med kmeti, ki žalibog beogradskih razmer ne poznajo natanko, silno užgale. Klerikalni kmetje govore danes tako-le: »Mi bomo volili SLS in dr. Korošca, ker on pojde v vlado in če bo v vladi, bomo dobili avtonomijo.« Tako govore ti nesrečni zaslepljeni. V resnici je pa stvar precej drugačna. Kakor poročajo zagrebški in beogradski časopisi, so časnikarji vprašali samega ministrskega predsednika Vukičevića, kaj je dati na izjave dr. Korošca. Ministrski predsednik pa je rekel: »To so samo besede za volilce, o kaki reviziji ustave pa ni niti govora! Svoje prve besede je pa moral preklicati tudi dr. Korošec sam, ki je po svojem nedeljskem shodu v Slov. Bistrici re-

kel dopisniku velikega beogradskega lista »Politike«, da je on govoril o reviziji ustave itd. samo pogojno, t. j., če bi bilo tako in tako. — Jasno je torej, da je dr. Korošec v svojih govorih v Kranju in na Viču hotel slovenske volilce z obljubo revizije ustave in avtonomije samo pošteno potegniti za nos, da bi ujel par glasov več. Kakor hitro so pa merodajni gospodje v Beogradu zvedeli, kako ga lomi dr. Korošec po Sloveniji, je dr. Korošec hitro zlezel pod klop in odslej naprej bo molčal o reviziji ustave in o avtonomiji kot grob, ker bo moral molčati na povelje srbskih centralistov, s katerimi je zvezan na žive in mrtve.

Kako agitira SDS. Javno pred ljudstvo se ne upajo, zato pa tem pridneje trosijo laži med posameznike. Razglašajo namreč, da SKS ne obstoja več, da se je razbila in prešla v SDS. Za dokaz navajajo Ureka in Kušarja. Po Belikrajini govore, da se je tov. Štubler odvedal kandidaturi v korist SDS. To je seveda vse zlagano, tov. Štubler bo pa v Beli krajini volilcem to sam objasnil.

Klerikalci in centralizem. Klerikalni boj proti belgrajski centralistični državni upravi je znan. Od kar pa se je zvezal dr. Korošec z radikali, ki so jedro centralistične uprave, in z demokrati, ki so še veliko hujši centralisti in Velesrbi kakor radikali, se pa ljudje čudom vprašujejo, kako bo dr. Korošec strl centralizem... Pametni kmetje v Sloveniji uvidevajo, da se proti centralizmu ne da drugače boriti kakor v zvezi s Hrvati in s hrvaškimi kmeti, nikdar pa ne v zvezi s Srbi. S hrvaškimi kmeti pa gre skupaj sama naša Slovenska kmečka stranka. To klerikalci dobro vedo in odtod tudi njihovo vpitje proti Radiću in nam.

Ime pove vse! Samostojni demokrati nastopajo pri volitvah pod imenom »združena gospodarska lista«. Ko so neki ljudje vprašali samega Pribičevića, zakaj ne nastopajo njegovi pristaši v Sloveniji pod svojim pravim imenom — samostojni demokratje — je rekel Pribičević: Glavno ni ime stranke, ampak glavno je ime nosilec liste. Ime nosilca liste pove vse, nosilec naše liste v Sloveniji pa je dr. Žerjav. — Toliko slovenskim kmetom v vednost in ravnanje, da bodo vedeli, s kom imajo opraviti, če se bo kdo oglasil z »združeno gospodarsko listo«.

Dvojna igra. Klerikalci v svojih listih danes nič več ne pišejo, da je »vera v nevarnosti«. Tega namreč ne smejo pisati, ker so se tako dogovorili z radikali v »paktu prijateljstva«. Na tihem pa še vedno pošiljajo volilcem posamezni duhovniki listke s pozivom, naj kot krščanski ljudje glasujejo za SLS. Nekaj dokazov za to dvojno igro imamo že v rokah, ki jih bomo objavili, ko pride čas za to.

»Radić in Prepeluh sta že propadla« — je zakričalo »Jutro« v nedeljo in sicer z ozirom na poročilo nekega mariborskega lista, da so radićevci v Dolnji Lendavi baje prestopili k socialistom. Tako nevarna pa ta zadeva ni, ampak vse kaže, da izvira vpitje o propasti Radića in Prepeluha od drugod. Trboveljska premogokopna družba, kjer je bil tovariš Prepeluh nekaj časa jako neprijeten komisar, se namreč zelo boji, da ne bi postal tov. Prepeluh poslanec, kjer bi ji bil še mnogo nevarnejši kakor komisar — in odtod prihaja tisto vpitje.

»Sijajen shod v Kranju«. Tako je prinesel »Slovenec« z dne 2. avgusta 1927 na drugi strani svoje-ga lista poročilo, v katerem našteva poslanec Brodar uspehe, ki jih je dosegla SLS s svojim delovanjem. V istem poročilu je dobesečno to navedeno: »To delo se že létoš blagodejno pozna. Milijoni in milijoni bodo ostali radi zmanjšanih davkov v slovenskih žepih. Samo v kranjskem okraju bo plačalo do 400 kmetki posestnikov manjšo pridobnino, kot prejšnja leta. Na ta način bo kranjskemu okraju prihranjenih 5 do 6 milijonov dinarjev.« Nikar tako na debelo ne šarite, g. Brodar, z milijoni, ker smo uverjeni, da na ta način kmetkim davkoplačevalcem v kranjskem okraju teh 5 ali 6 milijonov prav malo pomaga in sicer radi tega ne, ker glavni del kmetki davkoplačevalcev teh milijonov ne bo prav nič deležnih. Onih omenjenih 400 kmetki posestnikov v kranjskem okraju, ki plačujejo dohodninski davek, pa doleti le malenkosten delež, če smo prav informirani, okroglo 20.000 Din; to znaša tristotni del od šestih milijonov. Kateri sloji v kranjskem okraju bodo potem deležni 5,980.000 Din olajšave? Prosimo torej g. poslanca Brodarja, če nam blagovoli to bolj natančno pojasniti, za kar mu bomo hvaležni, ker iz meglenega poročila v »Slovincu« to ne razvidimo.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštna hranilnica št. 14257 reg. zadr. s neomej. zav. Brzojavke »Kmetki dom«. Telefon št. 2847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:	Obrestuje	Preskrbuje:
Posojila na vknjižbo, proti poročilu ter nastavi premična in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kreditne v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.	vloge na knjižnice 6% bres od-povedi šestih Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.	in vrednostne papirje ter čekke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. Uradne ure: Vsak delavnik od 8 - 12, in od 2 - 6.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije. Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.

Dopisi.

Kranjsko.

Studence pri Krškem. Za občinske volitve je bila vložena samo ena lista »Županske zveze«. Naša kmetiška stranka je dobila 7 odbornikov in druge stranke 10. Za župana je izvoljen gosp. Janez, gostilničar na Studencu. Mož je jako priljubljen pri vseh občanah, zato so ga skoro vsi odborniki volili za župana. Tukaj se kmetiška stranka dobro utrjuje. Pri prihodnjih volitvah bo mnogo pristašev klerikalne stranke volilo kmetiško stranko, ker jih je njih šef dr. Korošec izročil tistemu srbskemu centralizmu, čez katerega je 8 let tako rjul. Kaj poroče tisti kaplan iz Cerkelj, ki je pred oblastnimi volitvami imel na Studencu shod, kjer je tako upil čez radidale in Srbe. Rekel je, da tisti, ki bo volil, kako drugo stranko kot Slov. ljudsko stranko, ni vreden, da bi bil Slovenec imenovan, da naj tisti gre kar k Srbom. Sedaj pa rečemo mi volilci, če bo on pobral sedaj po državnozborskih volitvah, šila in kopita in šel doli k srbskim radikalom, da bo sigurno volil radikale, ker se je Slov. ljud. stranka obesila na njih gosposki frak. Mi kmetje ostanemo zvesti svoji kmetiški stranki in kličemo: **Živel kmečki boritelj Pucelj, živel Radič.** — Čita se tudi po raznih časopisih, kako oblastni poslanci vlagajo interpelacije na oblastno skupščino za razne nove ceste. Tudi tukaj bi bili radi deležni take dobrote. Tu imamo cesto, ki veže od vasi Impolca na Studence—Roviše in Rako. Po tej cesti pa se ne more voziti preko 600 kg teže s par konji, ker je od Impolce do Studenca, to je okrog dva kilometra, dolg breg. Večkrat so se slišali glasovi od merodajnih činiteljev, da bi se ta cesta prestavila bolj po ravnini. Zato so eni, da bi bila nova cesta izpeljana po Impolskem grabnu na vas Zavratac in zopet so drugi, da bi se cesta delala bolj levo od sedanje ceste, da bi se s tem breg izravnal. Da bodo merodajni činitelji izvedli pravo željo tukajšnjega prebivalstva, smo hoteli napisati te vrstice v naš »Kmetiški list«. Tukaj je 90 odstotkov ljudstva za novo cesto čez Impolski graben na Zavratac. Odločno smo proti temu, da bi se drugod cesta delala, ker tam so zainteresirane samo tri vasi, namreč Studence, Novo in Ponikve. Po Impolskem grabnu do Zavratac zahteva pa preko 20 vasi, to so: Gornje Orle, Sp. Orle, Novo pri Orlah, Gor. Impole, Sp. Impole, Sv. Primož, Rogačica, Velika Hubajnica, Mala Hubajnica, Križe, Zavratac, Brezovo, Roviše in del občine Bučka in del občine Raka. Tudi posestniki odstopijo zastoni zemljišče, kjer bi tekla cesta. Grajščina Boštanj ima ob tej cesti ogromno gozdovje in bi tudi prispevala veliko lesa za gradbene svrhe. Torej, ako bo prišla opisana zadeva pred oblastno skupščino, naj se gleda, da se ustrezno želji 90-odstotnemu ljudstvu, ne na samo par vasem. — Janez Trček, posestnik iz Gornjih Orel.

Čermošnjice. Prišel je med nas dr. Kulovec ter priredil volilni

shod. Jezil se je čez Radiča in Hrvat in strastno hvalil srbijske radikale. Rekel je, mi smo se zvezali s srbijskimi radikali in sedaj smo vsegamogočni in nobeden drugi vsled tega vladati ne more kot mi. Če me kdo od vas voli ali ne, jaz bom vseeno poslanec, tako je končal. Mi pa mislimo, da če kmetje bivšega gospoda feldkurata ne bomo volili, da ta gospod ne bo izvoljen, vsaj dosedaj je bilo tako, da za kogar ljudstvo ni glasovalo, ni bil poslanec. Pri nas bo g. Kulovec dobil bore malo kroglic.

Oselica. Spoštovani g. urednik. Ne vem, da bi bil že objavljen kakšen dopis iz našega kraja. Pri nas je sedaj precej huda suša, katera škoduje zlasti otavi, pesi in korenju. Za žito je pri nas izredno dobra letina, žalibog sadja ne bo, ker je ravno ob cvetju šel vedno dež. Bližajo se volitve v narodno skupščino, zato, kmetje, obrtniki in delavci, podajmo si roko in dajmo vsi glasove našemu neumornemu delavcu in sotrudniku Lovru Telbanu. Občinske volitve še sedaj ne dajo miru našim klerikalcem. Nekateri so rekli, da plačajo vse stroške, samo da bi bile nove občinske volitve. Nekateri klerikalci se poslužujejo nelepih besedi, s katerimi obdelujejo naše pristaše. Zmerjajo jih z oslom, teletom in še razne druge priimke jim dajejo. Ako bodo delali tako naprej, bodo imeli slab kredit med nami. Za župana je izvoljen prejšnji župan g. Jezeršek. Gospodarska skupina je imela ob volitvah 14 odbornikov, SLS 11. Sedaj ob volitvah župana je pa imela gospodarska skupina 15 odbornikov, SLS pa 10. Torej je naša gospodarska skupina imela še enega več, kakor ob volitvah. — Kmet.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri domačem zavodu

Kmetiški hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 6%; na trimesečno odpoved po 8%; vloge v tekočem (žiro) računu po dogovoru.

Stanje vlog okroglo 15.000.000 Din. Jamstvo nad 50 milijonov dinarjev.

Štajersko.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Preteklo nedeljo je sklicala v to našo lepo vas klerikalna stranka svoj shod. Pred našim shodom so šli nekateri naši možje pogledat na klerikalni shod, kjer je govoril kaplan Hrastelj iz Maribora. Tovariš Stoklas in tovariši so ga z medklicami neprestano spravljali v zadrego. Kaplan Hrastelj je trdil, da smo mi »hrvaški hlapci«. To je velika neumnost, kajti Hrvati in Slovenci smo res hlapci v tej državi. Kdo pa je še kdaj slišal, da gre kdo k hlapcu za hlapca? Klerikalci pa so danes res hlapci srbske nadvlade nad Slovenci in Hrvati. Kaplan Hrastelj je molčal, ko mu je tov.

Stoklas zaklical, da bo SLS še glava bolela zaradi tega, ker je šla v službo k srbski velegospodi, med katero je veliko pokvarjenec in korupcionistov. — Naš shod, na katerem sta govorila tov. Stoklas in Simonovič, se je izvršil mirno in dostojno.

Iz Kapel na Bizeljskem. Dne 15. avgusta se bo vršil na Krškem polju kmetiški praznik. Na ta praznik pojdemo tudi mi, Kapeljčani. Mi se tudi nočemo dati več farbatf od raznih obljub raznih in praznih strank, pa naj hodijo s še tako lepimi besedami okrog. Pri nas smo sami trpini, ki težko delamo za vsakdanji kruh in zato nočemo več ne sokolov in ne orlov, ker je to za nas predrago. Mi obžalujemo g. Ureka, ki se je podal na pota SDS in zato njegovi shodi pri nas nič več ne velja. Mi bomo dali 11. septembra svoje glasove za našega Pintariča in konec.

Jerleslavec na Bizeljskem. Tukaj je dne 4. avgusta divjala strašna nevihta. Strela je udarila v hišo posestnika Frana Medvedeca, ki je po polnoma pogorela. Rešili so le nekaj obleke. Hvala požrtvovalnim gasilcem, ki so rešili, kar so mogli.

Iz Gaberja pri Celju. G. Urek v svoji raboti za bankirske demokrate nima sreče. V soboto zvečer je doživel v Gaberju pri Celju strahovito polomijo. Večina udeležencev so bili socijalisti. Medla razlaganja g. Pivka niso nikogar zanimala, ploskalo pa mu je 20 komadov celjske gospode. Ko je nastopil g. Urek, so ga sprejeli z žvižganjem. Prestrašeni Urek je nato skušal oprati svoj prestop k stranki, katero je še do včeraj pobijal, toda povedati ni mogel ničesar stvarnega. Zato se je spustil v osebne izpade proti našemu kandidatu tov. Novačanu, ki pa mu je odgovarjal tako krepko, da je Ureku jemalo sapo. Prisotni socijalisti so začeli demonstrirati in slišali so se klic, dovolj nam je Urekovih čenč. mi hočemo slišati nekaj stvarnega. Urek je moral prenehati svoj govor v velikem hrušču, katerega niso mogli pomiriti po demokratih poklicani policaji in 6 detektivov, še manj pa so mogli storiti orjunaši in drugi slični tipi, katere so naročili demokrati. Vihar se je pomiril šele potem, ko si je izvojeval posluš in besedo naš kandidat tov. Novačan, ki je v dostojnem, krepkem govoru bičal Urekovo vest in brezciljno politiko samostojnih demokratov. Posebno tragičen je bil za Ureka trenutek, ko ga je tov. Novačan vprašal z gromovitim glasom: »Kako morete nastopati skupno z ljudmi, katere ste pred nekaj tedni na našem kmetškem shodu v Ponikvi kot govornik naše stranke najhujše napadali in jih žigosali kot nevredne ljudskega zaupanja?« Tdaj je Urek žalostno povsili glavo in videlo se mu je, da ga je zaplela vest. Zborovanju so napravili konec socijalisti in shod razbili, tako da ni mogel več govoriti noben bankokrat.

Iz Zibike. Volk v ovčji koži se je pojavil pri nas mirnih Zibičanih. V smrtnih zdihljajih nahajajoča se liberalna, velekapitalistična in bankirska stranka je sestavila za občinske volitve dve listi. eno pod imenom Samostojne demokrat-

ske stranke, drugo pa pod imenom Slovenske kmetiške gospodarske zveze. V to skrivalnico ne boste našli kalinov! Mi kmetje smo od velebank in trgovcev že dosti izmozgani, zdaj pa naj bi še Vam dali svoje zaupanje pri volitvah? Spoznali smo volka v ovčji koži! Vas smo že spoznali, da ste stranka batinašev in orjuncev, ki so kmete in delavce napadali in pobijali. Najhujši agitator na Zibiki za liberalce je neki naš učitelj. Drugi demokrati agitator je neki viničar bogatega demokratskega oštirja, ki se toliko razume na kmetiško gospodarstvo, kakor zajec na boben, tretji pa je neki čevljar. Mi kmetje bomo toliko pametni in smo politično zreli dovolj, da propadajočim strankam ne bomo dne 11. septembra s svojimi kroglicami podaljševali življenja, ampak bomo volili našo drugo skrinjico namreč Slovensko kmetiško stranko ali Radičevsko stranko, ki je danes hvalabogu združena. Kmetje, slovenski, hrvaški in črnogorski, se združujejo in upajo v zvezi doseči popolno zmago kmetiškega gibanja. Radiča se vsi boje, on je strah vsem bankirskim in velekapitalističnim strankam, kakor so pri nas radikali, demokrati in klerikalci. Posebno zdaj, ko se je dr. Korošec zvezal s srbskimi radikali, gre med nami samo en glas, da mora stopiti skupaj vse, kar kmetiško in delavsko čuti in se zaveda svoje moči v združitvi. Kadar dobimo kmetiško večino v Jugoslaviji, tedaj bomo delali čisto kmetiško politiko, odprli bomo meje za izvoz kmetiških pridelkov, posebno živine, vina in hmelja, česar sedaj vladajoče bankirske stranke nočejo storiti, samo da imajo lahko poceni živeti. Torej svetujemo vsem gori omenjenim demokratičnim agitatorjem, da naj ne agitirajo pregoreče za kapitaliste, posebno polagamo ta nauk na srce gospodu učitelju. — Zaveden Zibičan.

Cosulich linija — Trst naznaja, da vozi dne 21. septembra t. l. iz Trsta najmodernejšo zgrajeno, največja in najhitrejša veleladja sveta z motornim pogonom »Saturnia«, 24.000 ton, 33.000 P. S., 21 milj hitrosti — v južno Ameriko. Vožnja Trst — Buenos Aires 15 dni. Vozne liste prodaja: Simon Kmetec, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13.

KMETIJSKA MATICA.

»Grudo«, mesečnik za ljudsko prosveto, je poslala uprava odnosno bo še poslala v nekaterih dneh nekaterim našim pristašem na ogled. Oglejte si list in če Vam ugaja, poravnajte naročnino po poštni položnici, ki je priložena. Čitajte dobro kmečko čtivo sami, dajte ga pa tudi čitati svojim sotrudnikom in prijateljem!

Tovarišem v brežiškem okraju na znanje!

Poročajo mi sledeče:

G. Ivan Urek je, ob priliki ko je bil v Ljubljani, dne 7. julija prišel v tajništvo SKS in v pogovoru zahteval, da se mu na listi SKS zasigura mandat ali 100.000 dinarjev, potem on kandidira na listi SKS, kakor je sklenil okr. odbor v Brežicah. Tajništvo mu ni moglo dati 100.000 Din, ker jih nima, še manj mu je moglo zasigurati mandat, ker poslance in mandate ne deli tajništvo, ampak ljudstvo pri volitvah.

Dne 1. avgusta sta se slučajno sešla na glavnem kolodvoru v Ljubljani g. dr. Anton Korošec in

tov. Pucelj. Pri tej priliki je g. Korošec vprašal tov. Pucelja, če mu je kaj hudo za Urekom in Kušarjem? Dalje je pripomnil »le potolaženi bodite, najprvo sta se obadva gospoda oglasila pri nas, g. Kušar je zahteval mandat, da pristopi k naši stranki. Obema smo odgovorili, da lahko vstopita v našo stranko samo kot navadna pristaša.«

To dajem Vam vsem na znanje in prosim vse pristaše kmečko-delavskega pokreta, da dne 11. septembra t. l., ko boste oddajali svoje kroglice, na to mislite in volite izključno le za drugo skrinjico!

Ptuju, dne 6. avgusta 1927.

A. Prepeluh,
podpredsednik »Slovenske kmet-
ske stranke.

Smrtna kosa. Dne 5. t. m. so pokopali v Vučjem potoku Ivana Jasovec-a vulgo Ceglarjevega Janeza, ki je odšel v večnost v lepi starosti 68 let. Pokojni je bil uzoren gospodar, daleč na okrog znan kot izboren konjerejski veščak in živinorejec. Bil je večkrat odlikovan na raznih razstavah kot umen kmetovalec in živinorejec. Od ustanovitve naše stranke je bil vedno njen odličen pristaš in zagovornik kmetijskega programa — skoz in skoz kremenit značaj in poštenjak. Slava njegovemu spominu!

25.000 dolarjev za podgano. V Chicagu se je vršila nedavno razstava podgan. Zastopane so bile najredkeje in najbolj eksotične vrste kot indijska, kitajska, afriška, sibirski bela in siva podgana, rdeče in črne, majhne in velike podgane. Prvo nagrado je dobila podgana, ki ni večja od hrošča. Za žival je ponudil nek bogataš 25 tisoč dolarjev. Lastnik, kateremu se je zdelo očitno še več vredna, je ponudbo odklonil.

Nova mumija izkopana v Egiptu. Koncem preteklega meseca so v Egiptu izkopali mumijo, ki je bila odeta z zlatom in dragimi kamni. Stara je okrog 3000 let.

200 rudarjev zasulo. Vsled eksplozije je zasulo v premogokopu West Kentucky v Ameriki 200 rudarjev. — Po vesteh je doslej 70 mrtvih.

TEDENSKI KOLEDAR.

14. avgusta, nedelja: Evzebij.
15. avgusta, ponedeljek: V. Šmar.
16. avgusta, torek: Rok.
17. avgusta, sreda: Bertram.
18. avgusta, četrtek: Helena.
19. avgusta, petek: Ludovik.
20. avgusta, sobota: Štefan K.

SEJMI.

14. avgusta: Leskovec, Podturn.
15. avgusta: Fara pri Kočevju, Marija v Jarenini.
16. avgusta: Sv. Rok pri Mokronogu, Lož, Vače, Hotavlje, Šmarje, Planina, Trebnje, Mozirje, Škofja Loka, Cerklje, Metlika, Lembah, Soseska, Sv. Rok pri Ptuj, Sv. Trojica v Goricah, Sevnica.
17. avgusta: Kapele, Šmarje pri Jelšah.
19. avgusta: Peklo, Mursko Središče.
20. avgusta: Zatična, Mokronog, Mati Božja v puščavi, Gor. Mihajlovec.

VREDNOST DENARJA.

Za 1 dolar	Din 56-08
za 1 liro	Din 3-09
za 1 avstr. šiling	Din 8-—
za 1 češko krono	Din 1-68
za 1 franc. frank	Din 2-22
za 1 zlato morko	Din 13-50
za 1 švic. frank	Din 10-95

Novice in razno.

Na naslov finančne delegacije v Ljubljani. Iz Bučke nam poročajo da davkarija v Krškem noče sprejemati 20-odstotnih priznanc za odtegljaje pri kolekovanju kron kot plačilo za davke, čeprav glase izpod 1000 kron. Davkarija pravi, da sprejme priznanice samo od onih, ki imajo dolg na davke iz prejšnjih let. Ker smo poudarili od delegacije financ v Ljubljani, da davkarije morajo sprejemati priznanice tudi za tekoče davke, vprašamo, zakaj tako ne postopa davkarija v Krškem.

Na dan volitev ne bo sejmov. Ker se bodo 11. septembra vršile volitve, so po odredbi ministra za trgovino in industrijo dne 11. septembra t. l. vsi sejmji zabranjeni. Vse občine, v katerih bi se vršil po izdanem dovolilu sejem dne 11. septembra 1927, ga morajo prenesti za to leto na drug dan. V tem smislu je treba vložiti pri ministru za trgovino in industrijo, oziroma pri pristojnem velikem županu prošnjo za odobritev prenosa.

Strahotna noč po celi Sloveniji. V sredo ponoči 4. t. m. so težki oblaki zagnili nebo in kmalu se je pričelo nepretrgano bliskanje in treskanje. Vtil se je gost dež, ki pa ni trajal dolgo. Med treskanjem je udarila strela v Mihovčev hlev v Zg. Pirnčah, ki je pogorel do tal z vsemi pridelki. V litijskem okraju je strela zanetila ogenj v štirih krajih.

Skupina narodnih noš za srez Radovljica, ki se udeleži kmetijskega praznika na Krškem polju pod vodstvom Vinko Jan-a ml. iz Gorij, se odpelje s prvim jutranjim vlakom dne 15. t. m. proti Ljubljani. Vsi udeleženci naj se poslužijo taga vlaka. — Odbor krajevne organizacije SKS. Jožef Vogel, predsednik.

Strela. Dne 4. t. m. ob pol 2. uri zjutraj je med strašnim neurjem udarila strela v hlev pos. Janeza Straha v Kočevju 21 nad Krko (na Samoti) ter ubila 2 kravi, a na čudo je ostalo par konj in ena telica popolnoma zdravo. Pogorelo pa je vse, hlev in skedenj pod isto stre-

ho. Na hlevu je bilo 7 voz sena ter 2 voza slame in je strela užgala vse naenkrat, tako da rešitve ni bilo nobene, akoravno je dež curkoma lil in takoj došla domača požarna bramba je mogla rešiti le hišo in prav poleg stoječi kozolec. Zgorelo je tudi nekaj poljedelskega orodja ter 18 mernikov še neočiščenega ječmena. Prizadeti posestnik trpi veliko škodo, a zavarovalnina znaša le malo.

CARL POLLAK D. D. LJUBLJANA

Velika inventurna detajlna razprodaja
čevljev po tovarniški ceni
na Dunajski cesti št. 23 na dvorišču
je podaljšana vsled vedno
večjega povpraševanja
do 16. avgusta 1927.

Na razpolago je še več 1000 parov raznovrstnih
vzorcev po izvanredno nizki ceni.

Moški in ženski od . . . Din 60-/- naprej.

Fantovski, dekliški in . . . Din 20-/- naprej.
otroških od

Velika zaloga sandal
iz rujavlega blank usnja od števil. 20 do 46.

Poleg tega
konfekcijski in jermenarski
izdelki, kakor gamaše,
aktovke in nogometne žoge
i. t. d.

Beograjska poljedelska fakulteta v Zemunu. Mestna občina Zemun je po ugodni ceni prepustila 30 ha sveta, da se tamkaj zgradi poslopje za novo poljedelsko visoko šolo. Ker je cena ugodna, je finančni minister odredil, da se kupnina takoj izplača. Z gradbenimi deli pričnejo že ta mesec. — Vse visoke šole kmetu ne bodo nič pomagale, ako ne bo mogel dobiti za svoje pridelke toliko, da se izplača.

Železnica Št. Janž—Sevnica. — »Službene Novine« od 3. avgusta objavljajo razpis del za zgradbo proge Št. Janž—Sevnica. S tem stopa vprašanje zgraditve proge, katero uzakonitev je izposlovala edino naša stranka v znanem Blairrovem posojilu, v odločilen štadij.

Nevarna vlomilska banda. — Po Slov. goricah se klati dobro organizirana vlomilska tolpa, ki je izvršila zadnje dni več vlomov in napadov. V nekaterih slučajih se jim je posrečilo, v drugih so jih pa domačini prepoznali. Domneva se, da tvorijo vlomilsko tolpo cigani.

Nagovoril sestro, da mu zažge hišo. V Novi Gradiški je žandarmerija aretirala seljaka Dušana Vukadinovića iz Trnove, ker je nagovoril sestro Baro, da zažge njegovo hišo, ki je bila zavarovana za 90.000 Din. Tudi njegova sestra je bila aretirana.

Justifikacija v Novem Sadu. V četrtek 4. t. m. zarana je bil v Novem Sadu obešen 25 letni Mišo Krnjač, hlapec iz Stare Palanke. Lani 20. junija je umoril svojega gospodarja Jakoba v Gajdobri in nato še njegovo ženo. Hotel se je polastiti denarja, kar pa so preprečili sosede, ki so prihiteli k hiši.

KONJSKA DIRKA na Krškem polju,

dne 15. avgusta 1927. — Začetek ob pol 4. popoldne.

- I. dirka:** Za 3- in 4-letne konje. Daljava 1800 metrov. Vozovi na 4 kolesih 30 metrov popusta. Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 40 metrov doklade.
- II. dirka:** Za konje od 5 let in starejše. Daljava 2700 metrov. Vozovi na 4 kolesih 30 metrov popusta. Konji, ki so dobili darila, za vsako darilo 40 m doklade.
- III. dirka:** Enovprežna za ameriške dirkače. Daljava 2700 metrov. Doklado in popust določi razsodišče po rekordu in pri dirkanju.
- IV. dirka:** Enovprežna za mrzlokrvne konje. Daljava 1800 metrov. Vozovi na 4 kolesih.
- V. dirka:** Dvovprežna dirka. Daljava 2700 metrov. Doklade in popust kakor pod točko II.
- VI. dirka:** Jahalna dirka. Daljava 2700 metrov brez zaprek in brez izjednačenja teže.

Uprava dirke:

Vodstvo: Franc Zupančič, Rakovnik. — Končnik: Vinko Bon, Krško, Josip Brulc, Št. Jernej. Starter: Anton Gliha, Krško. — Progovniki: Franc Žnideršič, Leskovec; Dr. V. Gregorič, Novo mesto; Ivan Selak, Dobrava. — Časovniki: Josip Stritar, Sv. Križ; Janko Vizjak, živinozdravnik, Brežice; I. Juvančič, Videm. — Nagrade določi vodstvo dirke.

Posebna določila:

1. Prijave je poslati najkasneje do 11. avgusta t. l. na naslov: Anton Gliha, Krško. Prijavnina Din 20.
2. Za tretjo dirko je predložiti rodovnik, ki se po dirki vrne.
3. Prijave vsebujejo: a) Ime, bivališče posestnika konja; b) popis konja: ime, starost, spol, barva. — Netočne prijave so neveljavne in zapade vsled tega vloga.
4. Zmagovalec se določi po času.
5. V slučaju, da se za eno vrste dirke prijavijo samo dva ali trije dirkači, se razdeli samo ena ali dve darila.
6. S prijavo se podvrže vsakdo vsakemu izreku vodstva dirke.
7. Za eventualne nesreče na dirkalnem prostoru ne prevzame odbor nikake odgovornosti.

Po končani dirki bo

VELIKA KMETSKA VESELICA.

Narodni gospodar.

Razstava konj

v nedeljo, dne 25. septembra 1927.

To, v Ljubljani zelo priljubljeno in že tradicionalno razstavo, priredi letos na velesejmskem prostoru prilikom Pokrajinske razstave »Ljubljana v jeseni« Kolo jahača in vozača v zvezi z Konjejskim društvom v Ljubljani. Iste dne popoldne pa se vrši na vojaškem vežbališču pri Zalogu velika jahalna in dirkalna tekma, kar je zlasti ugodno, ker se zamore tudi konje dirkače razstaviti popoldne na razstavi, popoldne pa udeležiti se dirke.

Razstavi se lahko toplo in mrzlokrvne žrebce, kobile z žrebeti, zaskočene kobile, dvoletne in triletno žrebice, pripuščeni pa so tudi konji.

Prijavne tiskovine se dobe v uradu velesejma osebno ali po pošti, prijave pa sprejema upraviteljstvo Državne žrebčarne na Selu.

V prijavnici naj se navede pasmo, ime, spol, barvo in znake, rojstni kraj, ime očeta in matere po žrebcu X, izreditelja, lastnika in bivališče.

Opozarjamo vse konjerejce in oficirje na to razstavo in prosimo, da dopošljejo prijavo radi sestave kataloga vsaj do 1. septembra t. l.

Določenih je več denarnih in častnih nagrad, diplom in kolajn.

Informacije daje urad velesejma in Državna žrebčarna na Selu, samo pismeno pa predsednik eksekutivnega odbora Kola jahačev in vozačev, gospod dr. F. Lukmann, advokat v Ljubljani, Gradišče.

Treznega in poštenega

mlinarja

za kmečko mlev na stalni vodi sprejme
Al. Tršan, Tačenj, p. št. Vid nad Ljubljano.

Semenska rž za Prekmurje. Letošnja žetev rži je bila slaba. Posebno neugodna pa je bila radi pomladanskega mraza v okraju Dolnja Lendava. Mnogo kmetovalcev niti semena ni pridelalo. Veliki župan je zaprosil ministrstvo za kmetijstvo za pomoč za nabavo in razdelitev semenske rži po znižani ceni med najhujše prizadete kmetovalce dolnjelendavskega okraja.

Pozor, županstva in posestniki!

V novejšem času je opaziti, da razna privatna podjetja, litografski zavodi, risarji, občinski tajniki itd. poskušajo izdelovati in napravljati najrazličnejše mapne kopije, občinske in privatno-posestne mape, izvlečke iz posestnih listov in parcelne zapisnike.

Kje in kako dobivajo tozadevne pripomočke, je neznano. Ampak znano in ugotovljeno je, da so povečini taka dela »šund«, posebno pa mape in kopije prav slabo izvršene in nerabne. Ampak dragi so ti prepisi operatov katastra tako, da običajno presegaajo za 50 do 150% pravilno zaračunane stroške.

Dostikrat pa so ti ljudje samo posredovalci in si zaračunajo mastne provizije.

Zato opozarjamo interesente in naročnike, naj ne naročajo katastrskih operatov (map) pri raznih navedenih firmah, kjer prejmejo slabo izdelane in nerabne stvari, plačajo pa previsoke pristojbine.

Prepise katastrskih operatov, zlasti mapne kopije, posestne mape in parcelne zapisnike je naročiti edino pri katastrskem mapnem arhivu v Ljubljani ustno ali pismeno; vnanji naročniki pa lahko naročajo potom okrajnih katastrskih uprav (potom geometrov).

Le v katastralnem mapnem arhivu se delo strokovno, točno in pravilno izvršuje in primerno zaračuna po stalnem tarifu. I. P.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889.

(Gradska štedionica)

Ustanovljena leta 1889.

Telefon št. 2016.

LJUBLJANA, Prešernova ulica

Pošt. ček. 10.533.

Stanje vložnega
denarja nad 250
milijonov Din

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega
denarja nad 1000
milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem in davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Najboljša v materialu in konstrukciji so:
kolesa, šivalni stroji znamke GRITZNER, ADLER, BRENNABOR in PHÖNIX.
Pisalni stroj URANIA.

Najlepše opreme samo pri

Josip Petelincu
 v Ljubljani,
 blizu Prešernovega spomenika, ob vodi.
 Telefon 2913.
 Najnižje cene. Tudi na mesečna odplačila.

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique,
 V južno Ameriko, Argentinijo, Uruguay, Peru,

Chile, Avstralijo, severno Ameriko in Kanado z največjimi in najhitrejšimi brzoparniki vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije. Havre-Newyork samo 5 1/2 dni čez morje. Izborna postrežba, izvrstna hrana, vino brezplačno. Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, LJUBLJANA
 Kolodvorska ulica števil. 35.

Usnje.

VELIKA ZALOGA raznovrstnega usnja in podplatov lastnega in tovarniškega izdelka

vse najboljše kakovosti kakor tudi raznovrstne

čevljarске potrebščine in čevljarско orodje nudim po najnižjih dnevniх cenah.

Prejemam v stroj in kupujem vsakovrstne surove kože. — Za obilen obisk se priporoča

FRANC ERJAVEC
 usnjarna in trgovina z usnjem v NOVEM MESTU.

Rž, pšenico

kupuje najdražje

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga

Ljubljana

Kolodvorska ulica števil. 7.

IVAN JAX IN SIN
 LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2.

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. 15-letna garancija. Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Kolesa iz prvih tovarn: „DÜRKOPP“, „KAYSER“, „STYRIA“, „WAF-FENRAD“, (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroki! Centke franko in zastoj!

Prava uteha za živčno bolne

Je moje ravno kar izdano delo! V njem se na podlagi dolgoletnih izkušenj, razlaga varok, postane in zdravljenje živčnih bolezni.

Ta evangelijski zdravja

pošljemo vsakemu, kdor se obrne na spodaj označeni naslov popolnoma brezplačno.

Tisoče zahval

dokazuje stvarni uspeh izključno znanstvenega in poučnega dela za dobrobit človeštva, katero toliko trpi. — Kdor spada k

ogromni množici živčno bolnih,

kdor trpi radi raztresenosti, strahu, slabega spomina, nervoznega glavobola, pomanjkanja spanja, pokvarjenega želodca, prevelike občutljivosti, bolečin v členkih, splošni ali delni slabosti ter ostalih brezštevilnih pojavov,

si mora naročiti mojo tolažečo knjižico!

Kdor jo pazljivo bere, dobi pomirljivo prepričanje, da obstoja zelo enostavna pot k življenju in zdravju! Ne čakajte, ampak pišite še danes na naslov

D. Pasternack, Berlin SO,
 Michaelkirchplatz 13, Abt. 772.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst. **Koks**, livarniški, plavžarski in plinski. **Briketi**.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
 Miklošičeva cesta 15/l.

Sekire

krampe, plankae, cepine, lopate in vse drugo kmetško orodje izdeluje iz prvovrstnega železa in jekla po najnižjih cenah Ivan Stroj, kovač, Grabče, pošta Gorje pri Bledu.

la portland-cement

v papirnatih in juta-vrečah (splitski in trboveljski)

ima v zalogi

EKONOM, osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. z o. z.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon št. 2149, 2968

Prešernova ulica 4

Posl. tek. rač. 13.533

(Direkcijski pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menik ter trg. cestj. — Nakup vsakovrstnih prevojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.